

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR

Disse forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") er basert på norsk lovgivning og lovgivning innen EU – og EØS-området som verdipapirforetak er forpliktet til å følge.

NEF Kapitalforvaltning AS ("Foretaket") sine kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden etter å ha signert kundeavtale eller etter å ha mottatt vilkårene, inngår avtaler eller gjennomfører handler med Foretaket.

Disse forretningsvilkår kan endres med bindende virkning for Foretakets kunder dersom endringene ikke er til ugunst for Foretakets kunder. I slike tilfeller gjelder endringene fra det tidspunkt kundene får melding om endringene. Ved eventuelle endringer til ugunst for Foretakets kunder, gjelder en varslingsplikt på to måneder før endringene settes i verk.

Dersom kunden motsetter seg endringene må kunden i begge tilfeller som nevnt ovenfor, melde fra til Foretaket før det oppgitte tidspunktet for ikrafttredelse av endringene. En slik melding gir Foretaket rett til å si opp avtalen med kunden.

Kunden anses for å ha akseptert å motta melding om endring pr. e-post dersom kunden har oppgitt e-postadresse til Foretaket. Ikke-profesjonelle kunder har likevel rett til å be om å få tilsendt informasjon på papir vederlagsfritt. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

1. Kort om Foretaket

1.1 Kontaktinformasjon

NEF Kapitalforvaltning AS
Organisasjonsnummer 979 711 360

Besøksadresse: Munkedamsveien 45, 0250 Oslo
Postadresse: Munkedamsveien 45, 0250 Oslo

Telefon 92 09 36 27
Epost: investment@n-ef.no

1.2 Kommunikasjon med Foretaket

Kundens skriftlige henvendelser skal sendes per e-post, brev eller etter avtale per SWIFT eller annen elektronisk kommunikasjon til den enhet i Foretaket eller kontaktperson som er rette mottaker. Dersom kunden ikke vet hvem som er rette vedkommende for henvendelsen, må Kunden kontakte Foretaket.

Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk eller engelsk.

1.3 Tilknyttede agenter

Foretaket kan benytte tilknyttede agenter til å markedsføre sine tjenester, skaffe oppdrag mv. Foretaket er ansvarlig for all virksomhet agenten forestår på Foretakets vegne.

En oversikt over Foretakets eventuelle tilknyttede agenter finnes på www.finanstilsynet.no.

1.4 Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte

Foretaket har konsesjon til å yte følgende investeringstjenester:

- Porteføljeforvaltning, jf. verdipapirhandelloven § 2-1 (1) nr. 4

Foretaket vil også tilby følgende tilknyttede tjeneste:

- Oppbevaring og administrasjon av finansielle instrumenter på kunders vegne, jf. verdipapirhandelloven § 2-6 (1) nr. 1

1.5 Tilsynsmyndighet

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet (organisasjonsnummer 840747972).
Adresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo. www.finanstilsynet.no.

2. Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for NEF Kapitalforvaltning AS' investeringstjenester, investeringsvirksomhet og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt for tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter.

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler som nevnt i forrige avsnitt og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

Der kundeforholdet innebærer tjenesten aktiv forvaltning, skal kunden inngå en særskilt kundeavtale med Foretaket. Avtalen skal inngås skriftlig. Avtalen skal inneholde Foretakets og kundens vesentlige rettigheter og forpliktelser, herunder vedtakelse av Forretningsvilkårene og informasjon om kundeklassifisering. Partenes forpliktelser kan beskrives med henvisning til andre dokumenter, f.eks. Forretningsvilkårene.

Foretaket er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningsskikk fastsatt for de enkelte markeder.

3. Interessekonflikter

Foretaket er forpliktet til å treffe egnede forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom Foretaket og kunder, og kunder i mellom.

Foretaket har retningslinjer for å identifisere, håndtere og forebygge interessekonflikter. En summarisk versjon av retningslinjene er tilgjengelig på Foretakets hjemmeside. Retningslinjenes formål er å sikre at kundens interesser ivaretas på en betryggende måte.

Foretakets organisering samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Foretakets ansatte som har kontakt med Kunden ikke kjenner til eller kan være forhindret fra å benytte informasjon som foreligger i Foretaket selv om informasjonen kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger.

Foretaket og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler Kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av ansattes egne posisjoner eller utførelse av ordre for andre kunder.

Foretaket kan ikke motta og beholde vederlag fra andre enn kunden. Foretaket kan likevel motta og beholde mindre naturalytelser som er egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til Kunden og er av en slik art og et slikt omfang at Foretakets evne til å ivareta Kundens beste interesser ikke svekkes. Foretaket vil kunne motta og beholde blant annet følgende mindre naturalytelser i forbindelse med ytelse av aktiv forvaltningstjenesten til Kunden så fremt vilkårene nevnt over i dette avsnitt er oppfylt:

- informasjon eller dokumentasjon som relaterer seg til et finansielt instrument eller en investeringstjeneste, og som er generisk av natur eller tilpasset den enkelte kundens situasjon,
- deltakelse i konferanser, seminarer og andre informasjonsarrangementer om fordeler og egenskaper ved et bestemt finansielt instrument eller en investeringstjeneste,
- representasjon av ubetydelig verdi.

4. Lyddopptak og annen dokumentasjon

Foretaket foretar lovpålagt lyddopptak av telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester og investeringsvirksomhet, eller telefonsamtaler som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester eller utøves investeringsvirksomhet.

Foretaket vil foreta lyddopptak av samtlige samtaler vedrørende aktiv forvaltning. Foretaket har ikke anledning til å yte aktiv forvaltning over telefon som ikke er tilkoblet lyddopptaksutstyr. Lyddopptak og annen dokumentasjon vil bli oppbevart av Foretaket.

Lyddopptak vil bli oppbevart av Foretaket i en periode som samsvarer med gjeldende lovgivning beregnet fra opptaksdag, og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lyddopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, inngående og utgående telefonnummer og ansatt hos Foretaket som deltok i samtalen.

Foretaket kan bli pålagt å utlevere lyddopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. Tilknyttede agenter og andre som samarbeider med Foretaket om ytelse av relevante investeringstjenester har tilsvarende plikt til å foreta lyddopptak av samtaler med Kunden i den grad det ytes slik investeringstjeneste over telefon.

Det som er beskrevet over i dette punkt gjelder også lyddopptak på andre kommunikasjonskanaler som Teams, videokonferanser og liknende elektronisk kommunikasjon.

Dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler per telefon ved ytelse av investeringstjenester, vil bli oppbevart av Foretaket i en periode som samsvarer med gjeldende rett.

Foretaket vil etter forespørsel fra Kunden gjøre lydopptak og annen dokumentasjon tilgjengelig for Kunden. Kunden kan få nærmere informasjon om fremgangsmåte ved å ta kontakt med Foretaket.

Foretakets bruk og lagring av personopplysninger er også beskrevet i Foretakets personvernerklæring.

5. Kundeklassifisering

Foretaket har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder og profesjonelle kunder. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan kategoriseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har Foretaket i henhold til lovgivningen plikt til å innhente opplysninger om kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet for kunden, benevnt som egnethetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av denne testen samt for vurderingen av hva som vil utgjøre "beste utførelse" ved gjennomføring av handler for kunden.

Kunder klassifisert som profesjonelle anses for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ og handler. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan be Foretaket om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Foretaket samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon om fremgangsmåten ved omklassifisering, vilkår og om konsekvensene av omklassifisering kan fås ved henvendelse til Foretaket.

6. Kundens ansvar for opplysninger gitt

Foretaket, fullmakter mv.

For å oppfylle kravene til å "kjenne sine kunder" etter hvitvaskingsregelverket og verdipapirhandellovgivningens bestemmelser om egnethetstest, har Foretaket plikt til å innhente og oppdatere en rekke opplysninger om kunden. Innhenting av kundeopplysninger gjøres også for å oppfylle kravene til informasjon som kreves for transaksjonsrapportering og FATCA¹ – og CRS²-rapportering i henhold til internasjonale avtaler Norge er bundet av.

¹ Foreign Account Tax Compliance Act (gjelder amerikanske borgere)

² Common Reporting Standard (gjelder innenfor OECD)

Kunden må ved etablering av kundeforholdet meddele Foretaket personnummer/organisasjonsnummer/LEI³, adresse, skatteland, telefonnummer, eventuelle elektroniske adresser, eiere eller reelle rettighetshavere til juridiske personer, samt personer med fullmakt til å handle på vegne av kunden. Fysiske personer skal oppgi sitt eller sine statsborgerskap.

Kunden skal oppgi bankkontoer og verdipapirkontoer i Euronext Securities Oslo⁴ (ES-OSL) eller annet tilsvarende register.

Eventuelle endringer i opplysningene skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

Kunden forplikter seg videre til å gi Foretaket fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter. Slik informasjon er nødvendig for at Foretaket skal kunne handle i kundens beste interesse og foreta egnede handler i kundeporteføljer. Kunden forplikter seg også til å informere Foretaket dersom det skjer (vesentlige) endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Foretaket har rett til å foreta egne undersøkelser for å forsikre seg om at innhentede opplysninger er pålitelige. Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet er egnet for kunden.

Videre er kunden innforstått med at dersom Foretaket ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Foretaket ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet er egnet for kunden. Ved aktiv forvaltning vil kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten ikke kan ytes.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for den enkelte utførelsesplass som handler gjøres gjennom. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Foretaket dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Foretaket seg retten til å på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Foretaket kan be om en oversikt over den eller de personer som kan inngå avtale knyttet til investeringstjenester og finansielle instrumenter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av kunden. Avtaleinngåelse eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Foretaket ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Foretaket oppdatert med hensyn til hvem som kan inngå avtale eller akseptere handler for kunden. Foretaket vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt. Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der

³ Legal Entity Identifier (kun aktuelt for kunder som er selskaper)

⁴ Juridisk navn Verdipapirsentralen ASA (ofte forkortet VPS)

kunden handler som fullmektig for tredjemann.

Dersom kunden ved avtaleinngåelse har oppgitt at midlene skal registreres på en verdipapirkonto i ES-OSL som er tilknyttet en aksjesparekonto (ASK), er kunden bundet av handelen også i de tilfeller de angjeldende finansielle instrumentene ikke er omfattet av aksjesparekontoordningen, og således ikke lar seg registrere på den oppgitte aksjesparekontoen.

7. Risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene, og kan øke eller reduseres i verdi. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter kan ha ulik likviditetsgrad. For de mest likvide finansielle instrumenter er det sannsynlig at man kan omsette instrumentet uten særlig påvirkning på kursen, mens det motsatte kan være tilfelle for mindre likvide finansielle instrumenter. For enkelte instrumenter kan omsetning være krevende å få gjennomført. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på www.n-ef.no. Dette materialet vil bli oversendt til kunden forut for Foretakets levering av tjenester til kunden dersom dette er påkrevd. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked.

For kunder som har inngått avtale om aktiv forvaltning vil Foretaket med utgangspunkt i investeringsmandatet som avtales med kunden og som er en del av kundeavtalen, etter eget skjønn beslutte og plassere ordre for porteføljen for kundens regning og risiko. Foretaket garanterer ikke noe bestemt utfall for forvaltningen av kundens portefølje.

8. Retningslinjer for plassering av ordre ved aktiv forvaltning

Foretaket er forpliktet til å gjennomføre alle tiltak som er tilstrekkelige for å sikre kunden best mulig betingelser ved plassering av ordre på vegne av kunden hos utførende foretak. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for plassering av ordre som blant annet angir hos hvilke foretak transaksjoner i ulike finansielle instrumenter vil bli plassert.

Foretaket forbeholder seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Foretaket som beskrevet i retningslinjene for ordreutførelse. Aggregering av ordre vil bare kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

De til enhver tid gjeldende retningslinjer for plassering av ordre ved aktiv forvaltning vil bli ansett som godkjent av kunden ved inngåelse av kundeavtalen. Kunden har i denne avtalen uttrykkelig samtykket i at Foretaket kan handle finansielle instrumenter for kunden utenom en markeds plass.

9. Foretakets rapportering om utførte tjenester og kundens reklamasjon

9.1 Foretakets rapportering

Ved aktiv forvaltning skal Foretaket gi Kunden skriftlige periodevise oversikter minst hver tredje måned over forvaltningen på Kundens vegne. Den periodevise oversikten skal blant annet inneholde en oppgave over porteføljens innhold og verdivurdering, herunder nærmere opplysninger om de enkelte finansielle instrumenter, deres virkelige verdi, kontantbeholdningen i begynnelsen og utgangen av rapporteringsperioden samt porteføljens avkastning i løpet av perioden.

Videre skal den periodevise oversikten gi nærmere opplysninger om de utførte transaksjoner og kundens totale kostnader påløpt i perioden, med spesifisering av forvaltningsgodtgjørelse og de samlede kostnader. Oversikten skal inneholde samlede utbytter, renter og andre innbetalinger til Kundens portefølje mottatt i rapporteringsperioden, samt andre selskapshendelser av betydning for rettighetene knyttet til finansielle instrumenter som inngår i Kundens portefølje. Foretaket skal gi Kunden opplysninger som gjør det mulig å vurdere Foretakets forvaltningsresultat, eksempelvis en sammenligning av porteføljens avkastning i rapporteringsperioden med den referanseindeks som Foretaket og Kunden er blitt enige om.

Kunden kan velge å motta informasjon om utførte transaksjoner for hver enkelt transaksjon i porteføljen.

Dersom avtale mellom Foretaket og Kunden åpner for en lånefinansiert portefølje, enten direkte eller ved bruk av finansielle instrumenter, skal oversikten gis minst én gang i måneden.

Dersom porteføljens verdi faller med 10 % fra siste rapportering skal Foretaket senest på slutten av den virkedagen grensen ble passert informere kunden. Tilsvarende gjelder deretter ved hvert verdifall på porteføljen på 10 % regnet fra siste rapportering. Passeres grensen utenom en virkedag, skal kunden informeres neste virkedag.

Rapportering utover det som fremkommer av dette punkt kan være regulert i særskilte avtaler mellom kunden og Foretaket. Ansvar for slik rapportering vil følge av slik avtale.

9.2 Undersøkelsesplikt og tapsbegrensningsplikt

Kunden skal straks etter mottak av periodisk rapport kontrollere denne. Dersom kunden avdekker eller burde avdekket avvik som potensielt kan påføre kunden et tap, plikter kunden straks å meddele dette til Foretaket, og gi Foretaket adgang til å rette avviket. Kunden anses å ha oppfylt sin lovpålagte tapsbegrensningsplikt ved slik melding til Foretaket senest innen første børsdag/bankdag etter å ha mottatt rapporten. Dersom kunden ikke har mottatt periodisk rapport som angitt over, må kunden så raskt som mulig og senest innen andre børsdag/bankdag etter at rapport skulle vært mottatt, meddele dette til Foretaket.

Tap som oppstår som følge av manglende overholdelse av undersøkelsesplikten og tapsbegrensningsplikten kan ikke kreves erstattet. For øvrig gjelder ansvarsbestemmelsene i punkt 16.

9.3 Reklamasjon mellom Foretaket og kunden

Kunden skal straks etter mottak av periodisk rapport kontrollere denne og skal så snart

som mulig etter mottakelse og senest innen utgangen av neste børsdag/bankdag - dersom reklamasjon ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp på mottaksdagen - gi melding til Foretaket dersom han vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av rapporten er i strid med kundeavtalen. Dersom kunden ikke reklamerer som angitt over, vil kunden kunne bli bundet av innholdet i rapporten selv om denne ikke er i samsvar med inngått avtale. Kunde som er forbruker må reklamere innen to måneder fra tidspunktet avviket ble oppdaget og meddelt Foretaket i samsvar med punkt 9.2. Reklamasjonsfristen for forbruker fritar ikke forbruker fra undersøkelsesplikten og tapsbegrensningsplikten, se punkt 9.2.

For handel med finansielle instrumenter gjennom Foretaket gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet. Slik innsigelse vil ha slik virkning overfor for Foretaket som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom Foretaket er Kontofører Investor i ES-OSL for kunden, skal kunden straks gi melding til Foretaket vedrørende feil i registreringen på ES-OSL-verdipapirkontoen. Dersom slik melding ikke er mottatt av Foretaket innen utgangen av påfølgende børsdag etter at kunden mottok endringsmelding fra ES-OSL, skal kunden anses for å ha akseptert Foretakets registrering.

10. Angrerett

Ved fjernsalg⁵ av tjenester til forbruker⁶ har kunder som er forbruker angrerett på 14 dager etter at avtale om tjeneste ble inngått. Angreretten gjelder ikke for handel i finansielle instrumenter som omfattes av Forretningsvilkårene⁷. Ved opprettelse av verdipapirkonto i ES-OSL, må eventuelle beholdninger være overført til annen verdipapirkonto for at Kunden skal kunne benytte angreretten.

11. Handel i utlandet, herunder oppbevaring av kunders aktiva

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter kan det gjelde avvikende handelsregler og oppgjørs - eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av det regulerte markedet hvor de finansielle instrumentene er kjøpt eller solgt. Det vises for øvrig til den særskilte avtale som vil kunne inngås for denne type handel.

Dersom finansielle instrumenter eller kundemidler er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse

⁵ Med fjernsalg menes avtaler som inngås ved organisert ordning for salg eller tjenesteyting uten at tjenesteyteren og kunden er fysisk til stede samtidig, og der inngåelse av avtale skjer utelukkende ved bruk av fjernkommunikasjonsmidler

⁶ Med *forbruker* menes en fysisk person når avtalen har et formål som hovedsakelig ligger utenfor personens forretnings- eller yrkesvirksomhet

⁷ Se finansavtaleloven § 3-41 (2) litra a)

med slike aktiva kan avvike fra det som gjelder i Norge. Kunden er videre innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes adskilt fra det eller de av Foretaket benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Kunden er innforstått med at kunden selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler og liknende i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det aktuelle marked. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett, se punkt 14, med mindre annet er særskilt avtalt med kunden.

12. Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse i form av kurtasje, kursdifferanse eller annet, eventuelt med tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing mv. vil være gjenstand for individuell avtale.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter som kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. Inntil et bestemt investeringsbeløp, betaler kunden en bestemt minimumskurtasje. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs. For derivater og sammensatte finansielle instrumenter vil det normalt være andre kostnadselementer for kunden enn nevnt foran.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

For nærmere informasjon om Foretakets godtgjørelse, se Foretakets hjemmeside.

Foretaket forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o.l.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand vil Foretaket ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt.

13. Utøvelse av eierrett, og flagging, tilbudsplikt og meldeplikt

Foretaket innhenter fullmakt fra kundene til å utøve eierrettigheter knyttet til porteføljenes beholdning, herunder bruk av stemmerett. Kunder som ikke gir Foretaket slik fullmakt utøver sine eierrettigheter selv. Kunden er i så tilfelle selv ansvarlig for å holde seg orientert om relevante generalforsamlinger, obligasjonseiermøter,

andelseiermøter og tilsvarende knyttet til porteføljens beholdning slik denne er rapportert fra Foretaket, eventuelt kan Foretaket kontaktes for nærmere avtale om informasjonsutveksling og rådgivning knyttet til kundens eierrettigheter.

Porteføljens avkastning skal tillegges porteføljen. Foretaket skal påse:

- at Kunden godskrives det utbytte eller de renter som utbetales på porteføljens finansielle instrumenter,
- at Kunden godskrives uttrukne beløp,
- at Kunden, dersom det gjennomføres en fondsemissjon eller deles ut utbytteaksjer, godskrives disse,
- at Kunden ved nyemisjoner i porteføljens finansielle instrumenter godskrives tegningsretter, og at disse benyttes i den grad Foretaket anser dette for forsvarlig i henhold til retningslinjene for forvaltningen. Foretaket skal realisere overskytende eller ubenyttede tegningsretter,
- at Kunden ved innløsning, oppkjøp, fusjon eller fisjon godskrives de kontantbeløp som utbetales eller de finansielle instrumenter som utdeles. Det samme gjelder ved eventuell konvertering av et finansielt instrument til et annet, og
- at andre økonomiske eller andre typer rettigheter som tilfaller eieren av porteføljens finansielle instrumenter, godskrives Kunden.

Kunden er selv ansvarlig for å ivareta sine interesser ved eventuell likvidasjon, gjeldsforhandlinger eller konkurs som berører porteføljens beholdning. Informasjon Foretaket mottar skal umiddelbart videresendes til kunden dersom den er nødvendig for at kunden skal kunne ivareta disse interessene. Ved forvaltning gjennom fond ivaretas dette av fondsforvalter.

Kunden er videre selv ansvarlig for å overholde eventuell meldeplikt, tilbudsplikt og flaggeplikt i medhold av verdipapirhandelloven. Foretaket skal så langt mulig ikke foreta investeringer i finansielle instrumenter som medfører at kundens beholdning i porteføljen vil utløse flaggeplikt eller tilbudsplikt. Transaksjoner i selskaper der kunden har meldeplikt skal ikke utføres uten forutgående samtykke fra kunden. Kunden plikter å holde Foretaket oppdatert om i hvilke selskaper kunden har meldeplikt om transaksjoner. Ved forvaltning gjennom fond ivaretas dette av fondsforvalter.

14. Kontoføring i Euronext Securities Oslo (ES-OSL) og depot

Med mindre det er inngått annen avtale, gjelder det som er fastsatt under for kontoføring i ES-OSL og oppbevaring/forvaltning i depot.

Hvor Foretaket skal opptre som kundens Kontofører Investor i ES-OSL, har Foretaket fullmakt til å foreta de registreringer på verdipapirkontoen som omfattes av aktiv forvaltningsavtalen. Kunden er innforstått med at kjøpte eller tegnede omsettelige verdipapirer blir registrert på den aktuelle verdipapirkontoen, dersom ingen annen konto er oppgitt. Foretaket gis innsynsrett i kundens beholdning på verdipapirkontoen.

Kunden er innforstått med at ES-OSL kan kontrollere opplysninger registrert på verdipapirkonto mot sentrale offentlige ID- og enhetsregistre og oppdatere verdipapirkontoen med slike opplysninger, samt at ES-OSL ikke kan holdes ansvarlig for følgene av manglende oppdatering av navneopplysninger.

Kunden er innforstått med at ES-OSL kan gi informasjon om kundens bankkonto i verdipapirregisteret videre til utsteder eller dennes kontofører dersom dette er nødvendig for å foreta utbetaling eller utstedelse av bekreftelse for utbetaling i forbindelse med oppgjør.

ES-OSL skal sende kunden Endringsmelding ved åpning av verdipapirkonto, og deretter ved enhver endring i registeret som kan ha betydning for kundens rettigheter. Dersom kunden ikke ønsker å motta Endringsmeldinger må kunden meddele Foretaket om dette skriftlig.

Foretaket har rett til å belaste kunden for gebyrer for føring av verdipapirkonto i henhold til Foretakets til enhver tid gjeldende prisliste, publisert på Foretakets hjemmeside.

Foretaket skal på anmodning fra kunden sørge for avslutning av verdipapirkonto. Dersom det er beholdning på verdipapirkontoen kan kontoen ikke avsluttes før kunden har angitt en annen verdipapirkonto som instrumentene lovlig kan føres inn på og dette er gjort.

Foretaket kan av eget tiltak avslutte en verdipapirkonto etter varsel til kunde dersom det ikke har vært registrert beholdning på kontoen de siste 6 måneder.

Kunden er videre innforstått med at Foretakets registreringer på verdipapirkontoen skjer i overensstemmelse med de bestemmelser som fremgår av lovgivningen for Verdipapirsentralen og ES-OSL's eget regelverk, samt annen relevant lovgivning og forskrifter.

Nærmere informasjon for kontohavere finnes på ES-OSL hjemmesider.⁸

Foretaket kan inngå avtale med annen depotmottaker om forvaltning eller depot for kunden. Valg av slik depotmottaker skjer etter Foretakets beste skjønn og kunden anses å ha akseptert valg av depotmottaker med mindre annet fremgår av en særskilt forvaltnings – eller depotavtale med Foretaket. Foretaket påtar seg intet ansvar for slik depotmottakers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av kunders aktiva.

Dersom Foretaket skal være kontofører for kundens verdipapirkonto i annet tilsvarende register, skal det inngås egen avtale om dette.

15. Oppbevaring av kunders aktiva – klientkonti

Foretaket vil sikre at kundens aktiva holdes atskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer. Kunden vil eventuelt bli godskrevet renter på sine pengemidler etter Foretakets alminnelige betingelser.

Ved en feilutbetaling fra Foretaket til Kunden, har Foretaket rett til å belaste Kundens konto hos Foretaket med det feilutbetalte beløp.

Foretaket skal plassere midler (penger) som Foretaket oppbevarer på vegne av kunden på klientkonto i en kredittinstitusjon eller godkjent pengemarkedsfond etter skriftlig samtykke fra kunden. Denne konto kan være samlekonto for midler Foretaket oppbevarer på vegne av flere kunder. Dersom kredittinstitusjonen går konkurs, vil kontoen være dekket av reglene om bankenes sikringsfond. For innskudd i kredittinstitusjoner som er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil en samlet kundekonto bli erstattet med et beløp på inntil kroner 2.000.000. Kundens dekningsrett vil i slike tilfeller bli tilsvarende redusert. Dersom innskudd skjer i en kredittinstitusjon som ikke er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil dekningen fremgå av

⁸ ES-OSLs regelverk og «Veiledning for kontohavere» finnes her: www.euronextvps.no/no/lover-og-regler/

reglene for sikringsordningen i det landet kredittinstitusjonen er medlem. Også i dette tilfellet vil dekningsretten kunne bli redusert.

Kundens finansielle instrumenter vil, dersom disse er registrert i ES-OSL eller liknende verdipapirregister, bli overført til kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert, vil det bli oppbevart i depot hos bank eller annen depotmottaker. Dersom register, bank eller annen depotmottaker går konkurs, vil kundens finansielle instrument normalt være beskyttet ved separatistrett.

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoe), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs.

Dersom informasjon ikke er gitt på annen måte vil Foretaket minst én gang i kvartalet sende kunden en oversikt over de aktiva Foretaket oppbevarer på vegne av kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom slik informasjon er inntatt i andre periodiske oversikter⁹. Foretaket kan ikke anvende finansielle instrumenter Foretaket oppbevarer på kundens vegne med mindre annet er uttrykkelig avtalt.

16. Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Foretaket påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Foretaket de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørssdag. Foretaket er heller ikke ansvarlig dersom en uegnet tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for Kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlaterse dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra Kunden, påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er uansett ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrydd, feil eller brydd i elektroniske

⁹ Gjelder ikke kredittinstitusjon.

databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Når handel er utført på en norsk eller utenlandsk utførelsesplass etter ordre eller krav fra kunden, vil Foretaket ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av denne utførelsesplassen eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved innforstått med at den enkelte utførelsesplass eller den enkelte oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor medlemmer av den utførelsesplass eller oppgjørssentral, med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelser.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppkjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Omfanget av Foretakets ansvar for økonomiske tap i forbindelse med virksomheten som nevnt i punkt 14 er regulert av Verdipapirsentralloven. Foretaket påtar seg intet ansvar for feil begått av ES-OSL eller tap som har oppstått som følge av forhold hos ES-OSL.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt over kan følge av særskilt avtale med kunden.

Dersom regelverk eller offentlige myndigheter pålegger Kunden å være registrert med Legal Entity Identifier (LEI) er det Kundens ansvar å anskaffe og opprettholde denne. Kunden skal holde Foretaket skadesløs for eventuelle tap, krav og kostnader som Foretaket blir påført som følge av at plikten til å anskaffe og opprettholde LEI ikke overholdes.

17. Tilbakeholdelse av skatter mv.

Ved handel i utlandet kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake beløp til dekning av ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløpet tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales kunden så snart som mulig. Kunden er ansvarlig for å fremskaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

18. Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Foretaket gjennomføre et sluttoppgjør der Foretaket er berettiget til å motregne i Kundens tilgodehavende, herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter og liknende før utbetaling til kunden.

19. Verdipapirforetakenes sikringsfond (sikkerhetsstillelse)

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med gjeldende lovgivning.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes medlemmenes manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres eller forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket, når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper, verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, samt fra eventuelle konsernselskaper til Foretaket.

20. Tiltak mot hvitvasking av penger mv.

Foretaket er underlagt lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven) med tilhørende forskrift. Lovens formål er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering, og Foretaket er etter loven ilagt en del plikter.

Foretaket er pliktig å utføre kundetiltak ved opprettelse av kundeforholdet og foreta løpende oppfølging av kunden underveis i kundeforholdet. Som ledd i utføring av kundetiltak må Foretaket innhente og bekrefte opplysninger fra kunden, blant annet innhenting av personalia, beskrivelse av kundens virksomhet, bekreftelse av kundens identitet, dokumentasjon av eventuelle fullmaktsforhold, opplysninger om reell rettighetshaver og/eller politisk eksponert person, opplysninger om kundeforholdets formål og art, samt opplysninger om formuens og midlenes opprinnelse.

Kunden er forpliktet til å gi opplysninger i tråd med hvitvaskingsregelverket, slik at Foretaket kan oppfylle sine plikter i henhold til hvitvaskingsloven, slik den til enhver tid gjelder.

Kunden anses å være kjent med og aksepterer at Foretaket er forpliktet til en løpende oppfølging av kundeforholdet ved blant annet å overvåke at transaksjoner som utføres i kundeforholdet, er i samsvar med de innhentede opplysninger om kunden, kundens virksomhet og risikoprofil, midlenes opprinnelse og kundeforholdets formål og tilsiktede art. Videre er kundene kjent med og aksepterer at Foretaket er forpliktet til løpende gjennom kundeforholdet å be kunden om slike opplysninger som er nødvendige for at Foretaket skal etterleve sine forpliktelser etter den nevnte lovgivning.

Dersom kunden ikke gir de opplysninger som Foretaket er forpliktet til å innhente, kan foretaket avvikle kundeforholdet.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkelttransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

21. Opplysningsplikt overfor myndigheter, klageorgan og andre

Foretaket vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, innestående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til dem som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses kunden for å ha samtykket i at slike opplysninger kan gis relevant klageorgan der dette er påkrevd for behandling av klagesaker.

22. Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom kunden har oppgitt e-postadresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunkt de er publisert på Foretakets hjemmeside. Endringer vil ikke ha virkning for handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

23. Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår, skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

24. Klagebehandling

Kunden kan inngi klage til Foretaket. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Foretakets retningslinjer for behandling av kundeklager er tilgjengelig på Foretakets hjemmeside. Eventuelle klager sendes til Foretaket v/ Compliance Officer.

Dersom klagen gjelder forhold knyttet til registreringsvirksomheten i ES-OSL og Foretaket er kontofører for kunden, kan klagen fremsettes overfor ES-OSL eller Foretaket. For klager som rettes mot ES-OSL gjelder klagereglene til ES-OSL. Ved klager til Foretaket kan Foretaket oversende klagen til ES-OSL for uttalelse. Dersom klagen gjelder spørsmål av prinsipiell karakter, skal klagen alltid forelegges for ES-OSL før endelig beslutning fattes. Foretaket skal sende melding om mottatt klage til alle med rettigheter i de finansielle instrumentene klagen gjelder dersom klagen kan ha betydning for vedkommende sine rettigheter.

Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

25. Vernetting - lovvalg – tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene, skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt vernetting dersom Foretaket ønsker dette.

26. Behandling av personopplysninger

Foretaket vil behandle personopplysninger om Kunder i forbindelse med ytelsen av tjenestene i henhold til avtalen med Kundene. Foretakets behandling av personopplysninger er beskrevet i Foretakets personvernerklæring.